

درنگ

نگاهی به ویژگی‌های رئیس‌جمهور شهید

چه کسی فکرش را می‌کرد کمتر از سه سال پس از حکم تنفیذ که در آن بر «خستگی‌ناپذیر و کارآزموده و مردمی» بودن رئیس‌جمهور منتخب تأکید شده بود، پیام تسلیتی از سوی رهبر انقلاب به مناسبت شهادت او صادر شود.

«رئیس‌عزیز خستگی نمی‌شناخت»؛ این جمله از پیام تسلیت رهبر انقلاب به مناسبت سانحه‌ای که برای رئیس‌جمهور و همراهان ایشان در شمال غرب کشور رخ داد و منجر به شهادت این عزیزان شد، شاه‌بیتی بود که در فضای رسانه‌ای و شبکه‌های اجتماعی بسیار دست به دست شد و چرخید. خستگی‌ناپذیری و مردمی بودن دو ویژگی برجسته و مهم رئیس‌جمهور فقید، حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی بود که در متن پیام تسلیت رهبر انقلاب نیز بر آن تأکید شده است.
مروری بر بیانات پیشین حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای درباره کارنامه و فعالیت‌های شهید رئیسی نشانگر نوع نگاه و ارزیابی رهبر انقلاب نسبت به این چهره انقلابی کشور به عنوان یک مدیر خدوم و خستگی‌ناپذیر است.

رهبر انقلاب هفتم مهرماه سال ۱۴۰۰ و در دیدار رئیس و مسئولان قوه قضائیه درباره کارنامه آقای رئیسی، رئیس سابق این قوه می‌فرماید: «لازم است یک خدقوتی به جناب آقای رئیسی عرض بکنیم. قوه قضائیه طبعاً در معرض یک تغییر و تبدیلی است. ایشان در این دو سال و چند ماهی که مسئولیت قوه قضائیه را داشتند، حقاً زحمت کشیدند، تلاش کردند، کارهای خوبی انجام گرفت در این قوه و حرکت جناب آقای رئیسی در قوه قضائیه مصداق همان چیزی بود که ما همیشه تکرار می‌کنیم [یعنی] «حرکت جهادی»؛ حرکت جهادی، یعنی جدی، شبانه‌روزی، برتلاش، پرتانگیزه، حرکت یک این‌جوری بود، بجدالله آثار خوبی هم داشت و مهم‌ترین اثر این حرکت همین بود که امید مردم به قوه قضائیه را زنده کرد، احیا کرد، مردم را به قوه قضائیه خوش‌بین کرد.»

و بنا پیش از آن و درساره دوره تولیت آستان مقدس رضوی، رهبر انقلاب مدیریت شهید رئیسی در این دوره را «خدمت پر تلاش و پر ثمر و پایه‌گذاری کارهای ماندگار» می‌نامند. مدیریت خستگی‌ناپذیر و سلامت این شهید در مسئولیت‌های مختلف خود را نشان داده و همین موضوع است از وی که چهره کارآزموده ساخته بود: «جنابعلی را که خود نتشأت‌افندی آن دیار برکت، و برخوردار از صلاح و امامت، و کارآزموده در مدیریت‌های کلان می‌باشید، به تولیت آن آستان نوبانی و مقدس منصوب می‌کنیم.» (انتصاب‌حجت‌الاسلام رئیسی به تولیت آستان قدس رضوی ۱۳۹۷/۱۲/۱۷) و «اینجانب برای تحقق این مقصد حیاتی، [تحول در دستگاه قضایی اجنباعالی را برگزیده‌ام که دارای سوابق طولانی در سطوح مختلف قوه قضائیه و آشنا با همه‌ی زوایای آن می‌باشید و از طرفی در کنار قضاوت از تحصیلات حقوقی و دانش و تجربه در این عرصه مهم برخوردارید، و سلامت و آرام‌امدی خود را در مقاطع گوناگون خدمت نشان داده‌اید.» (انتصاب‌حجت‌الاسلاموالمسلمین سیدابراهیم رئیسی به ریاست قوه قضائیه ۱۳۹۷/۱۲/۱۶)
در پیام تسلیت رهبر انقلاب نیز که به نوعی ارزیابی معظّم‌له از کارنامه شهید است، بزر ویژگی خدمت خستگی‌ناپذیر به مردم و اولویت داشتن این موضوع تأکید شده است: «همه مدت مسئولیت این انسان بزرگوار که فدakar چه در دوران کوتاه ریاست‌جمهوری و چه پیش از آن، یکسره به تلاش بی‌وقفه در خدمت به مردم و به کشور و به اسلام سپری شد.» (۱۳۰۲/۰۲/۲۱)
نکته برجسته و مهم دیگر در مثنوی و کارنامه شهید رئیسی، مردمی بودن اوست. صفتی که در مقاطع مختلف مدبریتی این شهید، درخشان و قابل مشاهده بوده و رهبرانقلاب نیز در مقاطع مختلف به آن اشاره کرده‌اند. ایشان در ارتباط تصویری با همایش سراسری قوه قضائیه در تیرماه سال ۱۳۹۹ در تبیین مصادیق مردمی بودن و اهمیت این موضوع می‌فرماید: «یک نکته مهم مسئله‌ی مردمی‌بودن است که بنده قبلاً هم این را مکرر گفته‌ام، حالا هم در گزارش جناب آقای رئیسی مسئله‌ی مردمی‌بودن، بود. یکی هم به معنای حضور در بین مردم است که خب‌الحدالله من میبینم مسئولین قوه قضائیه خود جناب آقای رئیسی و بعضی دیگر - راحت بین مردم حضور پیدا میکنند این خیلی خوب است، یعنی با مردم مواجه بشوند، در بین مردم حضور پیدا کنید؛ این هم یک نقطه است. بنابراین اینها جهات مختلف و مصادیق مختلف مردمی بودن است.» (۱۳۹۹/۰۴/۰۷)

مدیریت، بخصوص در سطوح کلان آن، همواره با چالش‌های متعددی روبرو است. اختلاف نظرات و سلباق، گاهی باعث بروز اصطکاک‌هایی می‌شود که از چارچوب و مرزهای قابل قبول خارج شده و می‌تواند عواض و تبعات تاختی به دنبال داشته باشد. گاهی نیز کسانی حتی بنا نیت اصلاح و نفع، یا را از دایره انصاف فراتر گذاشته و در بیسان مواضع خود، اخلاق را کنسار می‌گذارند. در مواجهه با چنین موقعیت‌ها و برخورد‌هایی، پای‌ثربیت اخلاقی افراد به میان می‌آید، اینکه چقدر خاضعند خود را فدای مصالح و منافع بزرگ‌تر کنند. بی‌شک چنین برخوردی با ناملامت‌ها و بی‌انصافی‌ها، فرطیت شخصیتی و اخلاق‌مداری زیادی را می‌طلبد. روایت رهبر انقلاب - در پیام تسلیت - از نوع مواجهه رئیس‌جمهور فقید با این دست مسائل قابل تأمل است: «برای او صلاح و رضایت مردم که حاکی از رضایت الهی است بر همه چیز ترجیح داشت، از این رو آزرده‌گیهایش از ناسیاسی و طعن برخی بدخواهان، مانع تلاش شبانه‌روزش برای پیشرفت و اصلاح امور نمیشد.» (۱۳۰۲/۰۲/۱۴)

رضایت امام امت و مصالح مردم بر هر چیز دیگری است. آنچه که در آخرین جلسه هیئت دولت پیش از شهادت می‌گوید: «بیمان خدوم هستت با خداوند متعال که من خلاف خواست رهبری که مبرایت باشم از طرح کردن موضوعی که در آن زمینه اختلاف قوا باشد، من مطرح نکردم تاکنون و مطرح هم نخواهم کرد. من هم‌عاش که به یاد حرف ایشان می‌فتم، می‌گویم که آخر فلاتی! تو قرار است ادعا بکنی که من انقلابیم، درمورثی که تو هم به حرف آقا گوش ندی، دیگری هم این طور، آخر پس فرق تو و دیگری چیست؟ مگر قضیه ادعا کردن است؟!تفاوتاً همین جا جای امتحان است، همین جا جای آزمون است… لذا من مطرح نمی‌کنم، بنای من بر این نیست که چنین چیزی را [این طوری مطرح کنم، چیزی که بوی اختلاف از آن بیاید، چرا در جلسات خصوصی ممکن است من یک حرفی بزنم بگویم که آقا این چطور است و اینها] البته [آن‌جا هم رعایت می‌کنم، مردم انتظار ندارند، مردم آستانه تحملشان این چیزها نیست. این‌جای به مردم است.» مزد چنین کارنامه بزرار و میخانه‌ای شهادت بود و بدون شک مردم قدرداران چنین شخصیتی هستند.

گزارش

اقامه نماز مولای عشق بر پیکر یاران

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی دیروز با حضور در دانشگاه تهران و در میان خیل عظیم تشییع کنندگان، بر پیکر شهدای سرافراز خدمت، حجت‌الاسلام و المسلمین سیدابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور اسلامی ایران، دکتر امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه، حجت‌الاسلاموالمسلمین آل‌هاشم نماینده ولی‌فقیه در آذربایجان شرقی، دکتر رحمتی استاندار آذربایجان شرقی، سردار سید مهدی موسوی، خلبان سید طاهر مصطفوی، مهندس بهروز قدیمی، خلبان محسن دریانوش، همراهان گرامی ایشان نماز اقامه کردند.

رئیس‌جمهور و همراهان او در سانحه سقوط هلی کوپتر در ارتفاعات ورزقان در استان آذربایجان شرقی به شهادت رسیدند. امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه، حجت‌الاسلام آل‌هاشم امام جمعه تبریز، رحمتی استاندار آذربایجان شرقی و تیم حفاظتی و کادر پرواز نیز در این سانحه به شهادت رسیدند.

تعداد زیادی از سران کشورها برای ادای احترام به رئیس‌جمهور شهید و همراهانش به تهران آمدند و در مراسم رسمی که در سالن اجلاس برگزار شد شرکت کردند. برخی از آنها برای عرض تسلیت به دیدار رهبر معظم انقلاب رفتند. آقای محمد شیاع السوداني نخست‌وزیر عراق، دیروز در دیدار با رهبر انقلاب اسلامی، به نمایندگی از دولت و ملت این کشور، شایعه درگذشت رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه و همراهان ایشان را به حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و ملت ایران تسلیت و تعزیت گفت.

سودانی در این دیدار خطاب به رهبر انقلاب گفت: در این شرایط متأثر کننده به دیدار حضرت‌عالی اعلام مراتب حزن، اندوه و تعزیت دولت و ملت عراق را به دولت و ملت ایران اهدا کنم. آنچه ما از آقای رئیسی، رئیس‌جمهور شهید ایران دیدیم چیزی جز صدق، اخلاص، پاکي، کار و تلاش و خدمت به مردم نبود. نخست‌وزیر عراق همچنین با اشاره به حضور میلیون‌ها نفر در مراسم تشییع رئیس‌جمهور شهید ایران گفت: تصاویری که من امروز از تلویزیون دیدم پیام‌های روشنی داشت که مهم‌ترین پیام آن، عمق ارتباط مستحکم مردم با مسئولان در جمهوری اسلامی، به‌رغم همه فشارها و تحریم‌ها و این حادثه ناگوار است. سودانی تأکید کرد: پیام دیگر حضور میلیونی مردم در مراسم تشییع این است که باید به مردم خدمت کرد و این تشییع باشکوه، نتیجه خدمت به مردم است و این درس باید سרוحه‌ها در عراق نیا باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار، با قدردانی از سفر نخست‌وزیر عراق به تهران برای ابراز همدردی، گفتند: ما شخصیت برجسته‌ای را از دست دادیم. آقای رئیس‌جمهور برادر بسیار خوب و مسئولی کارآمد و با کفایت و صمیمی و جدی بود. رهبر انقلاب اسلامی افزودند: اکنون آقای مخبر بر اساس قانون اساسی مسئولیت سنگینی را بر عهده گرفتند و آن‌شاه‌الله همان مسیر همکاری‌ها و توافق‌ها با دولت عراق ادامه پیدا خواهد کرد.

سیاست‌روز

رهبر انقلاب در دیدار نخست‌وزیر عراق:

ما شخصیت برجسته‌ای را از دست دادیم

دیدار نخست‌وزیر ارمنستان با رهبر انقلاب

آقای نیکول پاشینیان نخست‌وزیر ارمنستان نیز در دیدار با رهبر انقلاب اسلامی

مراتب تأثر و همدردی ملت و دولت ارمنستان را اعلام کرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار ضمن قدردانی از ابراز همدردی نخست‌وزیر ارمنستان، به مشترکات تاریخی و جغرافیایی و منافع مشترک ایران و ارمنستان اشاره کردند و گفتند: سیاست جمهوری اسلامی ایران مبنی بر گسترش روز افزون روابط با ارمنستان، تحت هدایت آقای مخبر ادامه پیدا خواهد کرد. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به تأکید نخست‌وزیر ارمنستان مبنی بر راهبردی بودن روابط دو کشور افزودند: تأکید اینجانب مبنی بر گسترش همکاری‌ها ناظر بر راهبردی بودن روابط است اما مهم این است که روابط ایران و ارمنستان مخالفینی دارد که بر همین اساس باید مسایل مربوط به دو کشور با دقت و مراقبت انجام شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطر نشان کردند: رئیس‌جمهور فقید ما نسبت به مسائل مرزی مربوط به ارمنستان و حوادث اطراف این قسیه، بسیار حساس بود و باید این حساسیت‌ها و مراقبت‌ها همچنان لحاظ شوند و ما باید خودمان بتوانیم منافع خود را تأمین کنیم.

آقای نیکول پاشینیان نخست‌وزیر ارمنستان نیز در این دیدار گفت: ما از شنیدن خبر درگذشت رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه ایران و همراهان شهدا پر دوش خیل هوایی شوک‌زده شدیم و در بهت هستیم اما همانگونه که حضر تعالی گفتید، مطمئنیم که تحت هدایتها و رهبری شما خللی در امور ایران به وجود نخواهد آمد.

پیکر شهید رئیسی امروز در حرم رضوی به خاک سپرده می‌شود

معاون اجرایی رئیس‌جمهور گفت: پیش از اذان مغرب امروز، پیکر مطهر شهید آیت‌الله رئیسی در جوار مولا و مقتدای خودشان امام رضا (ع) به خاک سپرده می‌شود. «محسن منصوری» معاون اجرایی رئیس‌جمهور در گفتگویی تلویزیونی گفت: روز چهارشنبه میزبان ۶۰ هیئت عالی‌رتبه از کشورهای مختلف بودیم. وی ادامه داد: صبح امروز به استان خراسان جنوبی سفر می‌کنیم و از آن صبح برنامه‌ها آغاز می‌شود. منصوری افزود: علت انتخاب خراسان جنوبی برای تشییع پیکر شهدای خدمت این است که شهید آیت‌الله رئیسی تعلق خاطر به این استان داشتند و عضو منتخب مجلس خبرگان رهبری از این حوزه بودند. وی بیان کرد: پیش از ظهر

امروز به مشهد حرکت می‌کنیم و پس از اقامه نماز ظهر، مراسم تشییع از میدان ۱۵ خرداد مشهد به سمت حرم رضوی انجام می‌شود. آن‌شاه‌الله پیش از اذان مغرب روز(پنج‌شنبه، ۳ خرداد) پیکر پاک آیت‌الله رئیسی در جوار مولا و مقتدای خودشان امام رضا (ع) به خاک

سپرده می‌شود. همچنین مراسم تشییع پیکر شهید امیر سرتیپ دوم سید طاهر مصطفوی، امیر سرتیپ دوم محسن دریانوش و سسرهنگ دوم فنی بهروز قدیمی با حضور خانواده‌های آنها، فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش و خانواده‌هایشان دیروز در پایگاه هوایی شهید لشکری برگزار شد.

در جلسه عصر سه شنبه سران قوا ضمن بحث و تبادل نظر، درباره نحوه کار و اقدامات قابل انجام هر یک از قوای سه گانه برای افزایش مشارکت در انتخابات پیش

رو گفتگو شد. جلسه سران قوا عصر سه شنبه به میزبانی محمد مخبر سرپرست ریاست جمهوری، محمد باقر قالیباف رئیس مجلس، حجت‌الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضائیه و همچنین معاون حقوقی رئیس‌جمهور، قائم‌مقام شورای نگهبان و معاون سیاسی وزیر کشور برگزار و مصوبات دیروز این جلسه در خصوص اصلاح تصره‌های ۱۹ و ۲۹ قانسون انتخابات مبنی بر عدم همزمانی انتخابات شورواها با انتخابات ریاست

تأکید سران قوا بر ضرورت تداوم گفتمان مردم‌محور رئیس‌جمهور

جمهوری که با همکاری دولت و شورای نگهبان مصوب و امروز درصحن علنی مجلس به تصویب رسید بحث و تبادل و نظر شد.در این جلسه همچنین درباره نحوه عمل و اقدامات قابل انجام هر یک از قوای سه گانه در خصوص امید بخشی به جامعه و افزایش میزان مشارکت در انتخابات پیش‌رو گفتگو شد.«تداوم گفتمان رئیس‌جمهور شورای اسلامی» از روی پیگیرانه برای خدمت‌گزاری به مردم و «مواضع مقتدرانه و عزتمندانه در برابر دشمنان و تعامل و مدارا با گروهها و دیدگاههای مختلف جامعه» از دیگر محورهایی بود که در جلسه سران قوا مورد گفتگو و تبادل نظر قرار گرفت.

مردم تا ساعت‌ها در تشییع حضور داشتند و در گی شهدا گام بر می‌داشتند تا رئیس‌جمهور محبوب و همراهانش را بدرقه کنند. سسرانجام پس از ساعت‌ها حرکت مردم و خودروی حامل شهدا، در هوای گرم و آفتابی شهر تهران، به میدان آزادی رسیدند. پیکر شهدا از آنجا به سالن اجلاس سران منتقل شد و مهمانان خارجی که به تهران سفر کرده بودند به مقام شاخخ رئیس‌جمهور و دیگر شهدا ادای احترام کردند. سران و نمایندگان ویژه پیش از ۶۵ کشور جهان برای عرض تسلیت و ادای احترام به رئیس‌جمهور کشورمان به تهران آمدند.

در میان شرکت‌کنندگان خارجی برای تشییع پیکر رئیس‌جمهور، ۱۵ تن از سران و مقامات ارشد ۱۳ کشور برای حضور در مراسم ادای احترام بر پیکر رئیس‌جمهور شهید ایران اسلامی، به کشورمان سفر کردند. امیر قطر، رهبر ملی ترکمنستان، روسای‌جمهور تونس و تاجیکستان، نخست‌وزیران عراق، پاکستان، ارمنستان، قطر، آذربایجان و روسای‌مجلس عراق، روسیه، الجزایر، ازبکستان، قزاقستان و لبنان از جمله سران و مقامات ارشدی بودند که برای حضور در مراسم ادای احترام بر پیکر شهید سید ابراهیم رئیسی و یاران شهیدش به کشورمان سفر کردند. این مراسم با حضور محمد مخبر مدیر قوه مجریه در ساعت ۱۴ در محل سالن اجلاس سران تهران برگزار شد.

امروز نیز مراسم تشییع و خاکسپاری شهدا در مشهد مقدس انجام می‌شود و از آنجا چند تن از شهدا برای خاکسپاری به شهرهای خود منتقل می‌شوند. پیکر سید ابراهیم رئیسی در مشهد مقدس به خاک سپرده خواهد شد.

اطلاعیه ستاد کل درباره عملیات یافتن بالگرد رئیس‌جمهور

یعنی ترکیه موافقت کرد، اما با وجود اینکه ترکیه پهباد مجزه به دوربین‌های دید در شب و حرارتی را به منطقه اعزام کرد، این پهباد به دلیل نداشتن تجهیزات «تشخیص و کنترل نقاط زیر ابر» موفق به اعلام دقیق محل سقوط بالگرد نشد و در نهایت به کشور ترکیه بازگشت. نهایتاً در ساعات اولیه صبح روز دوشنبه نقطه دقیق حادثه

و نیز حضور پهبادهای پیشرفته ایرانی مجزه به رادار «سار» برای انجام مأموریت در شمال اقیانوس هند و فاصله طولانی آن‌ها با محله سقوط بالگرد، در مجموع نیروهای امدادی ناگزیر از راه‌های زمینی عملیات جستجو را آغاز کردند. در این شرایط ستاد کل نیروهای مسلح پس از اعلام همکاری کشورهای دوست، با پیشنهاد نزدیک‌ترین کشور

●

سقوط بالگرد توسط نیروهای امدادگر زمینی و پهبادهای ایرانی نیروهای مسلح که از مأموریت در شمال اقیانوس هند فراخوانده شده بودند، کشف شد. پهبادهای مجزه به «رادار سار» قادر به تشخیص و کنترل نقاط زیر ابرهای فشرده هستند. همچنین مرکز ارتباطات ستاد کل نیروهای مسلح با ارسال پیام‌هایی از تلاش و همکاری و همدردی همه کشورها از جمله روسیه و چین و به ویژه کشور دوست ترکیه تشکر و قدردانی کرد.

●

ستادکل نیروهای مسلح در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که در ساعات اولیه صبح روز دوشنبه نقطه دقیق حادثه سقوط بالگرد توسط نیروهای امدادگر زمینی و پهبادهای ایرانی نیروهای مسلح که از مأموریت در شمال اقیانوس هند فراخوانده شده بودند، کشف شد.

مرکز ارتباطات ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد به دنبال وقوع سانحه برای بالگرد رئیس‌جمهور و هیأت همراه و وجود شش‌را آب و هوایی بسیار نامساعد و پیچیدگی جغرافیایی و کوهستانی بودن منطقه